

Luonnos

Sivistystoimialan palveluverkkoselvitys 2026

Sivistyslautakunta x.x.2026
Kulttuuri- ja vapaa-ajan lautakunta x.x.2026
Tekninen lautakunta x.x.2026
Kaupunginhallitus x.x.2026
Kaupunginvaltuusto x.x.2026

Sisällysluettelo

1.	PALVELUVERKKOSELVITYKSEN TARKOITUS JA TOTEUTUS	4
2.	SIVISTYSPALVELUIDEN PALVELUVERKKO	5
2.1.	Varhaiskasvatusta ja esiopetusta	5
	Varhaiskasvatusta ja esiopetusta järjestäminen	5
	Varhaiskasvatusta ja esiopetusta järjestämisen kustannukset	5
	Palveluverkon kehitys 2000-luvulla	5
	Nykyinen palveluverkko	6
	Palvelutarpeen ja -rakenteen kehitys.....	8
2.2.	Perusopetusta	9
	Perusopetusta järjestäminen	9
	Perusopetusta järjestämisen kustannukset.....	9
	Palveluverkon kehitys 2000-luvulla	9
	Nykyinen palveluverkko	10
	Palvelutarpeen ja -rakenteen kehitys.....	13
2.3.	Lukiokoulutusta	14
	Lukiokoulutusta järjestäminen	14
	Lukiokoulutusta järjestämisen kustannukset.....	14
	Palveluverkon kehitys 2000-luvulla	14
	Nykyinen palveluverkko	14
	Palvelutarpeen ja -rakenteen kehitys.....	14
2.4.	Nuorisotyö.....	16
	Nuorisotyön järjestäminen	16
	Nuorisotyön järjestämisen kustannukset.....	17
	Palveluverkon kehitys 2000-luvulla	17
	Nykyinen palveluverkko (nuorisotyön omat tilat)	18
	Palvelutarpeen ja -rakenteen kehitys.....	19
3.	KIRJASTOPALVELUIDEN PALVELUVERKKO	20
	Kirjastopalveluiden järjestäminen	20
	Kirjastopalveluiden järjestämisen kustannukset	20
	Palveluverkon kehitys 2000-luvulla	20
	Nykyinen palveluverkko (kirjastotoimen käytössä olevat tilat)	20
	Palvelutarpeen ja -rakenteen kehitys.....	21
4.	NYKYISEN PALVELUVERKON ASUKASALUEKOHTAINEN TARKASTELU	22
5.	NYKYISEN PALVELUVERKON TEKNINEN KUNTO JA INVESTOINTITARVE	23
6.	NYKYISTÄ PALVELUVERKKOA KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA LINJAUKSET	28
5.	PALVELUVERKKOON ESITETTÄVÄT MUUTOKSET JA NIIDEN VAIKUTUKSET.....	30
	Kartta asukasalueista ja toimipisteistä.....	30
	Pusulan asukasalue.....	30
	Nummi-Saukkolan asukasalue	30

Sammatin asukasalue	30
Karjalohjan asukasalue	30
Virkkalan asukasalue	30
Ojamon asukasalue	30
Roution asukasalue	30
Keskustan asukasalue	30
Mäntynummen asukasalue	30
Keskustan asukasalue	30
Ruotsinkieliset palvelut	30
Yhteenveto ja johtopäätökset	30
LIITTEET	30

1. PALVELUVERKKOSELVITYKSEN TARKOITUS JA TOTEUTUS

Sivistystoimiala on valmistellut toimialan palveluita koskevan palveluverkkoselvityksen linjaamaan sivistyspalveluiden järjestämistä tulevien vuosien aikana. Valmistellun selvityksen tarkoitus on toimia tulevien vuosien aikana valmistelutyön pohjasuunnitelmana ja ohjata tulevaa palveluiden suunnittelua ja päätösten valmistelua.

Palveluverkkoselvityksen valmistelua varten kaupungin organisaatioon on vuonna 2023 perustettu palveluverkkotyöryhmä. Työryhmässä ovat olleet mukana kaikkien sivistyspalveluiden edustajat, tilakeskuksen edustajat, kaavoitus, toimialan hallinto sekä konsernihallinto.

Palveluverkkoselvitys on suunnitelma palveluiden sijoittumisesta, määrästä ja toimivuudesta. Siinä tarkastellaan esimerkiksi:

- missä palvelut sijaitsevat (koulut, päiväkodit, kirjastot, nuorisopalvelut ja liikuntapalvelut),
- kuinka hyvin ne vastaavat väestön määrää, ikärakennetta ja tarpeita,
- millaisia kustannuksia ja vaikutuksia eri vaihtoehdoilla on,
- miten saavutettavuus, laatu ja yhdenvertaisuus toteutuvat nyt ja tulevaisuudessa.

Selvityksen tavoitteena on tuottaa valmistelua ohjaava suunnitelma palvelujen ja tilojen kehittämisestä, kuten säilyttämisestä, yhdistämisestä, lakkauttamisesta tai uusien palvelujen perustamisesta.

Sivistystoimiala on tuottanut Lohjan kaupungin sivistyspalveluiden nykytilaa koskevan palveluselvityksen, joka on julkaistu elokuussa 2025. Selvityksessä on kuvattu toimialan järjestämät palvelut, palveluiden järjestämistä koskevat lakisääteiset vastuut ja velvollisuudet sekä palveluiden tuottamat kustannukset. Kaupungin järjestämät sivistyspalvelut on esitelty selvityksessä asukasalueittain ja selvitys on luettavissa kaupungin kotisivuilta.

Nyt valmisteltu palveluverkkoselvitys on jatkoa syksyllä 2025 julkaistulle palveluselvitykselle. Palveluverkkoja koskevan selvityksen tavoitteena on linjata sivistyspalveluiden järjestämiseen liittyvät asiat tulevien vuosien valmistelua varten. Myös palveluverkkoselvityksessä palvelut ja niitä koskevat muutokset on esitelty asukasalueittain. Valmistelun lähtökohtana on ollut tarkastella asukasalueiden palvelurakenteita aluekohtaisesti.

Selvitykseen on kirjattu useita muutosesityksiä, joiden toteuttamisen on suunniteltu tapahtuvan pääosin vuosien 2027, 2028 ja 2029 aikana. Kaikkien selvityksessä esitettävien muutosten osalta tulee kunta- ja hallintolain perusteella toteuttaa aikanaan vielä erillinen päätöksentekoprosessi, jossa arvioidaan suunnitelmaan kirjatun muutoksen toteuttamista, aikataulua sekä vaikutuksia.

Asukasalueet

Lohjan kaupunki on maankäyttömallin mukaisesti jaettu yhdeksään asukasalueeseen. Näiden alueiden lisäksi sivistyspalveluiden järjestämisessä sekä valmistelussa huomioidaan kaupungin ruotsinkieliset palvelut, jotka muodostavat oman palvelualueen.

Asukasalueet ovat organisoituneet vuoden 2025 aikana ja alueiden palveluiden järjestäjiä on osallistettu palveluverkkoselvityksen toteuttamiseen. Alueiden toimijoilla on ollut myös mahdollisuus kommentoida esitettäviä muutoksia. Tulevien mahdollisten muutosten toteuttaminen valmistellaan myös yhdessä alueiden toimijoiden kanssa.

Sivistyspalvelut järjestetään asukasalueilla Lohjan kaupungin virallisen organisaation ja hallintosäännön mukaisesti. Asukasalueille ei ole luotu omaa organisaatiota ja alueella toimivat palveluista vastaavat esihenkilöt sekä muut palvelukohtaisiin organisaatioihin kuuluvat työntekijät ovat osallistuneet selvityksen valmisteluun oman toimensa ohella.

Selvitykseen kirjattujen muutosesitysten valmistelu on toteutettu toimialan johtoryhmän toimesta ja tulevien muutosten valmistelusta vastaavat toimialan johtavat viranhaltijat. Muutosesitysten tavoitteena on sopeuttaa alueilla järjestettävät palvelut alueen asukasmäärään ja tulevien vuosien palvelutarpeen mukaisesti.

Toimiala esittää myös alueiden käytössä olevien tilojen sopeuttamista tulevien vuosien palvelutarvetta vastaavaksi. Asukasalueille halutaan esitettävien muutosten avulla turvata kattavat ja monipuoliset palvelut, jotka mahdollistavat tasapuolisen ja laadukkaan sivistyspalveluiden tarjonnan kaikilla Lohjan asukasalueilla.

Lohjan kaupungin asukasalueet.

2. SIVISTYSPALVELUIDEN PALVELUVERKKO

2.1. Varhaiskasvatus ja esiopetus

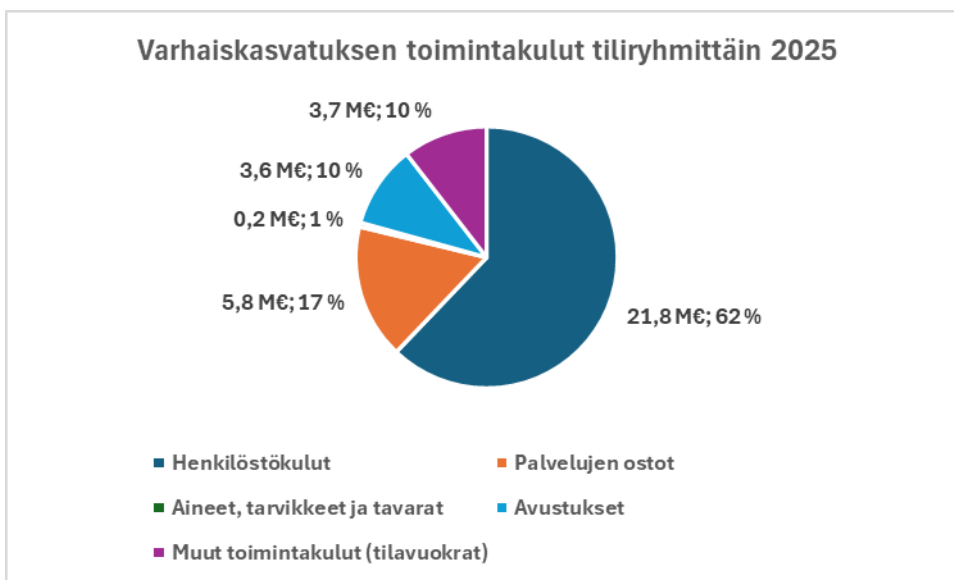
Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestäminen

Varhaiskasvatuslain (540/2018) mukaan kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet. Päiväkodin toiminta kalenterivuoden aikana ja aukioloaika vuorokaudessa on järjestettävä paikallisen tarpeen mukaan.

Lohjalla varhaiskasvatusta järjestetään sekä kunnallisena että yksityisenä palveluntuotantona päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa.

Esiopetus järjestetään kunnan päätöksen mukaisesti koulussa, päiväkodissa tai muussa soveltu- vassa paikassa. Lohjan kaupungin esiopetusta järjestetään sekä koulujen että varhaiskasvatuksen yksiköiden yhteydessä.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestämisen kustannukset

Palveluverkon kehitys 2000-luvulla

Palveluverkosta poistuneet kohteet / hallinnolliset lakkauttamiset	Vuosi
Mäntynummen päiväkot	2019
Daghemmet Laban	2021
Lintulan päiväkot	
Nummenkylän päiväkot	2021

Uudet päiväkodit	Vuosi
Gunnarlan päiväkot	2000
Sammatin päiväkot	2008
Pusulan päiväkot	2010
Moisio vuoropäiväkot	2013
Ojaniitun päiväkot	2016
Linnaisten päiväkot	2017

Havumetsän päiväkotiki	2017
Postikadun leikkiuistorakennus	2017
Avoin päiväkotiki Hippula	2020
Laurentius-päiväkotiki	2021
Solbrinkens daghem	2021
Nummi-Saukkolan väistöpäiväkotiki	2026

Nykyinen palveluverkko

Tilataulukon tietojen laskentaperusteet

Päiväkotien kapasiteettien laskentaan vaikuttaa ryhmässä olevien lasten ikä ja heidän erityisen tuen päätökset. Alle 3-vuotiaista täysi ryhmä tulee 12 lapsella ja yli 3-vuotiaiden sekä esikouluikäisten kohdalla 21 lasta muodostaa täyden ryhmän. Käytännössä samassa ryhmässä on kuitenkin sekä alle 3-vuotiaita että vanhempia. Taulukkoon **Lapsipaikkojen alaraja** on laskettu siten, että esikouluryhmiä lukuun ottamatta kaikki lapset olisivat alle 3-vuotiaita ja **yläraja** vastaavasti, että kaikki lapset olisivat yli 3-vuotiaita. **Lapsipaikat 2026** -sarakeessa on paikkojen lukumäärä 01/2026 mukaisella ryhmäjaolla. Yksinkertaistamiseksi tähän lukuun ei ole otettu huomioon erityisen tuen päätöksiä. **Lapsimäärä 2026** -sarakeessa on 01/2026 mukainen lasten lukumäärä. **Neliöt** kertovat kyseisen päiväkodin käytössä olevat tilat. Erilliset päiväkotirakennukset on huomioitu kokonaan, koulujen yhteydessä olevista tiloista on huomioitu ainoastaan esikoulun/päiväkodin käytössä olevat huoneet, ei aputiloja, kuten käytävät, eteiset, ruokatilat. **Neliöt/paikka** on 01/2026 mukaisen lapsipaikan käyttämä neliö ja **Neliöt/lapsi** on 01/2026 mukaisen todellisen lastenmäärän mukainen tila.

Päiväkotiki	Lapsipaikat	Lapsipaikat 2026	Lapsimäärä 2026	Ryhmät	Neliöt	Neliöt / paikka	Neliöt / lapsi	Täyttöaste
Gunnarlan päiväkotiki + Metsolan koulun esiopetus	78-105	96	79	5	764	8,0	9,7	82,3 %
Päiväkotiki Eulaalia + Karjalohjan koulun esiopetus	45-63	54	36	3	524	9,7	14,6	66,7 %
Järnefeltin koulun esiopetus (Vieremä+Risti)	42	42	33	2	120	2,9	3,6	78,6 %
Kartanonpuiston päiväkotiki + Ojamon yhtenäiskoulun esiopetus	111-147	129	116	7	1096	8,5	9,4	89,9 %
Solbrinkens daghem	45-63	54	44	3	448	8,3	10,2	81,5 %
Laurentius-päiväkotiki	78-105	96	85	5	645	6,7	7,6	88,5 %
Linnaisten päiväkotiki	48-84	66	51	4	834	12,6	16,4	77,3 %
Moision päiväkotiki	36-63	54	48	3	709	13,1	14,8	88,9 %
Moision vuoropäiväkotiki	45-84	54	44	3	950	17,6	21,6	81,5 %
Muijalan päiväkotiki	66-84	75	60	4	719	9,6	12,0	80,0 %
Oinolan päiväkotiki	90-126	108	94	6	668*	6,2	7,1	87,0 %
Ojaniitun päiväkotiki	114-168	150	128	8	1290	8,6	10,1	85,3 %
Päiväkotiki Omppu	36-63	54	46	3	693	12,8	15,1	85,2 %
Päiväkotiki Onnen Omena	48-84	66	51	4	636	9,6	12,5	77,3 %
Päiväkotiki Oravainen +	90-126	108	90	6	883	8,2	9,8	83,3 %

Mäntynummen koulun esiopetus								
Perttilän päiväkoti + Perttilän koulun esiopetus + Perttilän luontoesiopetus	90-126	117	85	6	981	8,4	11,5	72,6 %
Daghemmet Peter	45-63	54	36	3	352	6,5	9,8	66,7 %
Pusulan päiväkoti	69-105	96	77	5	653	6,8	8,5	80,2 %
Havumetsän päiväkoti	90-126	108	90	6	900	8,3	10,0	83,3 %
Sammatin päiväkoti + Sammatin koulun esiopetus	57-84	75	64	4	641	8,5	10,0	85,3 %
Vieremän päiväkoti	36-63	54	50	3	806	14,9	16,1	92,6 %
Virkkalan päiväkoti (väistö)	63	54	45	3	390	7,2	8,7	83,3 %
Koijärven päiväkoti	12-21	21	19	1	131*	6,2	6,9	90,5 %
	Lapsipaikat	Lapsipaikat 2026	Lapsimäärä 2026	Ryhmät	Neliöt	Neliöt / paikka	Neliöt/ lapsi	Täyttöaste
Päiväkodit yhteensä	1434-2058	1785	1471	97	15833	8,9	10,8	82,4 %
	Lapsipaikat	Lapsipaikat 2026	Lapsimäärä	Ryhmät	Neliöt	Neliöt / paikka	Neliöt/ lapsi	Täyttöaste
Asukasalueet								
Pusula	69-105	96	77	5	653	6,8	8,5	80,2 %
Nummi-Saukkola	102-147	129	113	7	799*	6,2	7,1	87,6 %
Sammatti	57-84	75	64	4	641	8,5	10,0	85,3 %
Karjalohja	45-63	54	36	3	524	9,7	14,6	66,7 %
Virkkala	177-231	204	174	11	2009	9,8	11,5	85,3 %
Ojamo	111-147	129	116	7	1096	8,5	9,4	90,0 %
Routio	90-126	108	90	6	900	8,3	10,0	83,3 %
Keskusta	399-609	516	435	28	5192	10,1	11,9	84,3 %
Mäntynummi	294-420	366	286	20	3219	8,8	11,3	78,1 %
Ruotsinkieliset palvelut	90-126	108	80	6	800	7,4	10,0	74,1 %

Päiväkoti	Lapsipaikat 2026	Lapsimäärä 2026	Tilakulut €	Osuus budjetista	Tilakulut / lapsi
Gunnarlan päiväkoti	54	53	128 407		2 423
Päiväkoti Eulaalia	33	19	116 616		6 138
Kartanonpuiston päiväkoti	66	63	201 060		3 191
Solbrinkens daghem	54	44	144 804		3 291
Laurentius-päiväkoti	96	85	143 783		1 692
Linnaisten päiväkoti	66	51	252 168		4 944
Moision päiväkoti	54	48	148 548		3 095
Moision vuoropäiväkoti	54	44	236 928		5 385
Muijalan päiväkoti	75	60	273 432		4 557
Oinolan päiväkoti	108	94	170 697		1 816
Ojaniitun päiväkoti	150	128	388 464		3 035
Päiväkoti Omppu	54	46	123 108		2 676
Päiväkoti Onnen Omena	66	51	147 264		2 888
Päiväkoti Oravainen	87	76	175 428		2 308

Perttilän päiväkoti	75	64	196 644		3 073
Daghemmet Petter	54	36	65 196		1 811
Pusulan päiväkoti	96	77	225 036		2 923
Havumetsän päiväkoti	108	90	192 984		2 144
Sammatin päiväkoti	54	45	115 044		2 557
Vieremän päiväkoti	54	50	95 832		1 917
Virkkalan päiväkoti (väistö)	54	45	157 079		3 491
Koijärven päiväkoti	21	19	25 821	-	1 359
Erilliset Esiopetustilat					
	Lapsipaikat 2026	Lapsi- määrä 2026	Tilakulut €	Osuus budje- tista	Tilakulut / lapsi
Järnefeltin yhtenäiskoulun esiopetus	42	33			
Karjalohjan koulun esiopetus	21	17	31 908		1 877
Metsolan koulun esiopetus	42	26	22 140		852
Mäntynummen yhtenäiskoulun esiopetus	21	14	2 916		
Ojamonharjun yhtenäiskoulun esiopetus	63	53	19 128		
Perttilän koulun esiopetus	21	13	11 028		
Perttilän luontoesiopetus	21	8			
Sammatin koulun esiopetus	21	19			
Daghemmet Petter	21	6			
Havumetsän Päiväkoti	42	24			
Laurentius päiväkoti	21	27			
Muijalan päiväkoti	21	22			
Mäntynummen päiväkoti oravainen	21	16			
Oinolan päiväkoti	21	17			
Ojaniitun päiväkoti	42	37			
Pusulan päiväkoti	21	12			
Solbrinkens daghem	21	11			
yht.	483	355			
	Lapsipaikat	Lapsi- määrä 2026	Tilakulut	Osuus budje- tista	Tilakulut / lapsi
Asukasalueet (PK+Esiopetus)					
Pusula	69-105	77			
Nummi-Saukkola	102-147	113			
Sammatti	57-84	64			
Karjalohja	45-63	36			
Virkkala	177-231	174			
Ojamo	111-147	116			
Routio	90-126	90			
Keskusta	399-609	435			
Mäntynummi	294-420	286			
Ruotsinkieliset palvelut	90-126	80			

Yksityiset päiväkodit

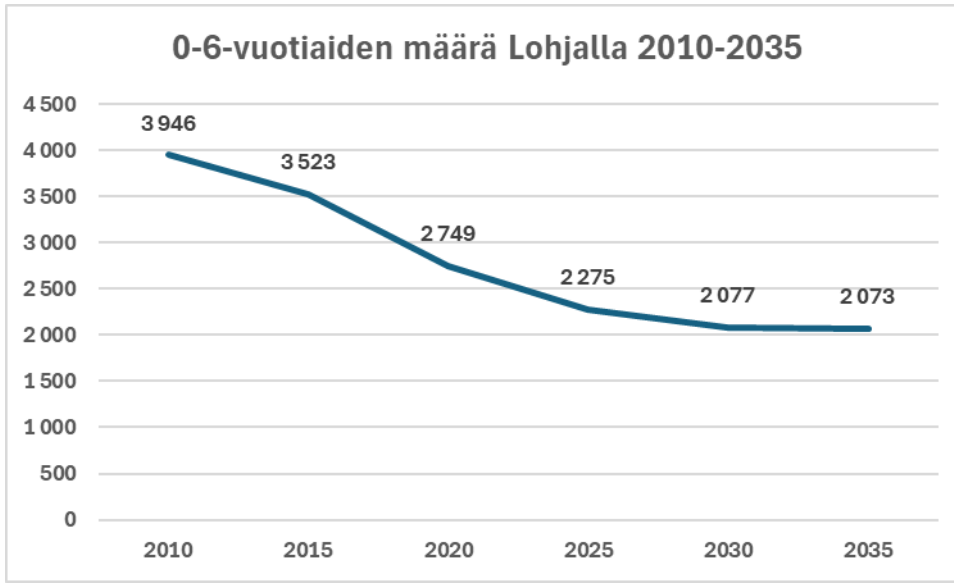
Yksityisiä päiväkoteja Lohjalla ovat tällä hetkellä Touhula Vappula, Norlandia Laakso, Pilke Ulappa ja Pilke Marakassi, joissa on yhteensä noin x lapsipaikkaa.

Lohjan kaupungin Virkkalan päiväkoti toimii väistötiloissa Touhula Vappulassa.

Palvelutarpeen ja -rakenteen kehitys

Ennusteen mukaan vuoteen 2035 mennessä alle kouluikäisten (0–6-vuotiaat) lasten määrä laskee Lohjalla noin 280 lapsella vuoteen 2024 verrattuna. Vuonna 2024 Lohjalla oli 2 357 alle kouluikäistä lasta. Ennusteen mukaan vuoteen 2030 mennessä alle kouluikäisten lasten määrä laskee arviolta 2

080 lapseen, jonka jälkeen lapsimäärän kehitys oletetaan pysyvän stabiilina seuraavat 5 vuotta. Arvioiden mukaan vuonna 2035 Lohjalla olisi noin 2 070 lasta.

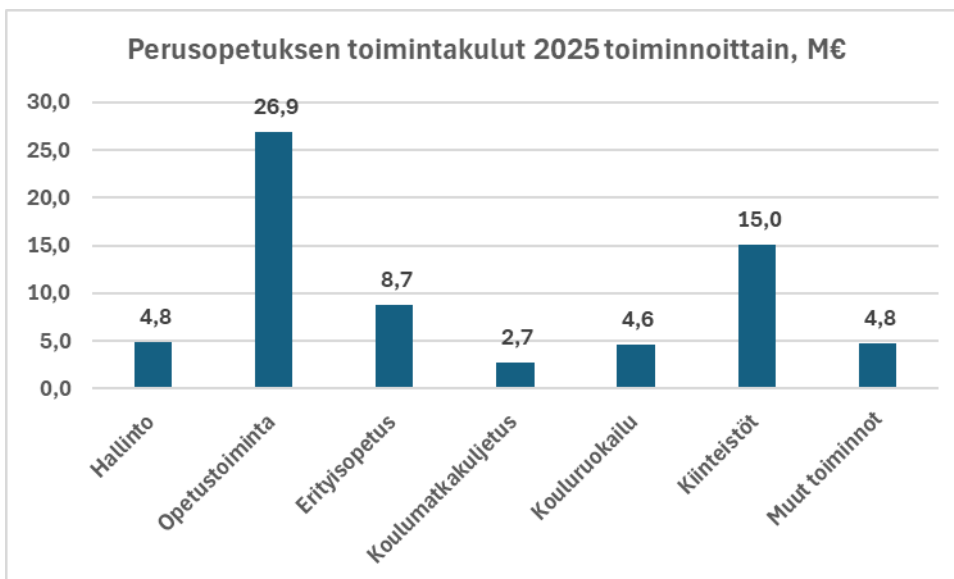
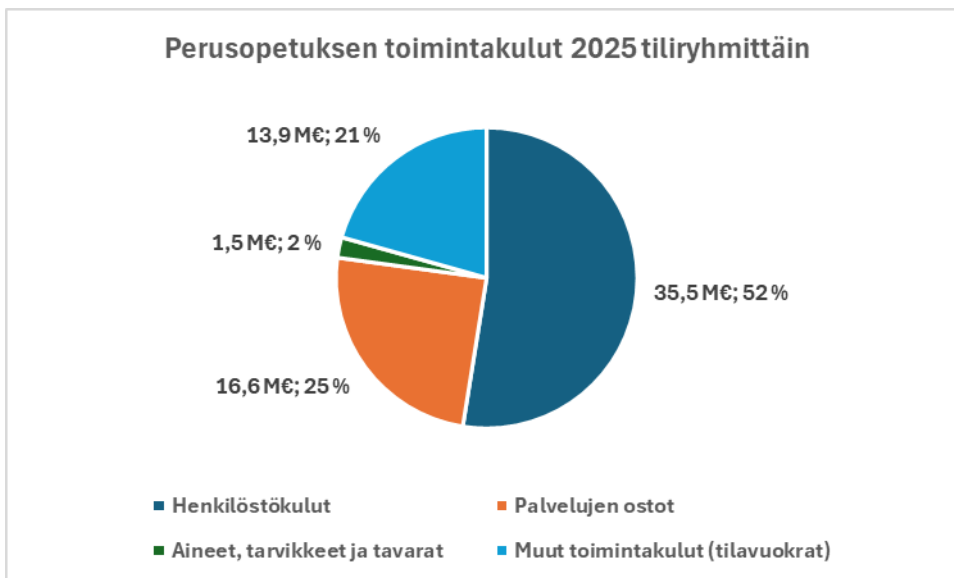
2.2. Perusopetus

Perusopetuksen järjestäminen

Perusopetuksen järjestäminen perustuu perusopetuslain kunnalle antamaan veloitteeseen järjestää kunnan alueella oleville perusopetusikäisille lapsille lain tarkoittamaa opetusta. Annettavan opetuksen määrä ja sisältö on kuvattu valtakunnallisessa opetussuunnitelmassa, jonka valtioneuvosto on hyväksynyt.

Perusopetuslain 6 § mukaan opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Perusopetuslain 32 § mukaan, jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Kunta osoittaa oppivelvolliselle lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa annetaan opetusta sellaisella oppilaan omalla kielellä, jolla kunta on velvollinen opetusta järjestämään. Kunta voi perustellusta opetuksen järjestämiseen liittyvästä syystä opetuskieltä muuttamatta vaihtaa opetuksen järjestämipaikkaa.

Perusopetuksen järjestämisen kustannukset

Palveluverkon kehitys 2000-luvulla

Palveluverkosta poistuneet kohteet / hallinnolliset lakkauttamiset	Vuosi
Linderin koulu (1.-6. lk)	2012
Mäntynummen koulu (7.-9. lk)	2012
Lohjansaaren koulu (1.-6. lk)	2014
Koijärven koulu (1.-6. lk)	2014
Hiiden koulu (1.-6. lk)	2015
Nummentaustan koulu (1.-6. lk)	2015
Neitsytlinnan koulu (1.-2. lk)	2015
Hyrskylän koulu (1.-6. lk)	2016
Karstun koulu (1.-6. lk)	2018
Roution koulu (1.-6. lk)	2019
Jalavan erityiskoulu (1.-9. lk)	2019
Tytyrin koulu (1.-6. lk)	2021
Anttilan koulu (7.-9. lk)	2021
Harjun koulu (7.-9. lk)	2021
Ojamon koulu (1.-6. lk)	2021
Nummenkylän koulu (1.-6. lk)	2021
Pullin koulu (1.-6. lk)	2021
Järnefeltin koulu (7.-9. lk)	2022
Rauhalan koulu (1.-6. lk)	2022
Maksjoen koulu (1.-3. lk)	2022
Ikkalan koulu (1.-6. lk)	2023

Uudet koulut	Vuosi
Mäntynummen yhtenäiskoulu (1.-9. lk)	2013
Ojaniitun koulu (1.-6. lk)	2016
Routionmäen yhtenäiskoulu (1.-6. lk, Jalavan luokat 1.-9. lk)	2019
Laurentius-koulu (1.-9. lk)	2021
Ojamonharjun yhtenäiskoulu (1.-9. lk)	2021
Järnefeltin yhtenäiskoulu (1.-9. lk)	2022
Linnaisten opetusyksikkö (7.-9. lk)	2024
Mäntynummen väistökoulu	2024

Nykyinen palveluverkko

Tilataulukon tietojen laskentaperusteet

Oppilaspaikat on laskettu 24 oppilaan ryhmäkoolla hyödyntäen koulun kaikki OT3-opetustilat. **Oppilasmäärä** on koulussa 31.12.2025 opiskelleiden oppilaiden määrä. **Opetusryhmät** ovat koulussa olevien luokkien määrä + alueellisten pienryhmien määrä. **Opetustiloihin** on laskettu OT3, OT2 ja erikoisluokkien yhteismäärä. OT3-tilalla tarkoitetaan > n. 55 m² tilaa, OT2 >n. 25 m² tilaa. Erikoisluokiksi on laskettu luokkatilat, joita käytetään vain aineopetukseen, esim. Teknisen työn luokat. **Neliöksi** on laskettu rakennuksen neliöt, joista on vähennetty mahdollisten liikuntasalien ja niiden aputilojen neliöt sekä muiden toimijoiden käytössä olevat neliöt.

Koulu	Oppilaspaikat	Oppilasmäärä	Opetusryhmät	Opetustilat	Neliöt	Neliöt / paikka	Neliöt / oppilas	Täytöaste
Alakoulut (1-6 lk.)	2592	1434	73+5	172	23767	9,2	16,6	55,3
Asemanpellon koulu	144	80	4	9	1 043	7,2	13,0	55,6
Karjalohjan koulu	144	65	3	8	1 323	9,2	20,4	45,1
Lehmijärven koulu	72	52	3	7	933	13,0	17,9	72,2
Metsolan koulu	432	224	11+1	24	2 774	6,4	12,4	51,9
Muijalan koulu	264	132	6	18	2 649	10,0	20,1	50,0
Ojaniitun koulu	288	237	12	25	3052	10,6	12,9	82,3
Perttilän koulu	264	152	8+1	18	2 407	9,1	15,8	57,6

Pusulan koulu	216	112	6+1	15	1 928	8,9	17,2	51,9
Ristin koulu	336	166	9+2	23	3 385	10,1	20,4	49,4
Sammatin koulu	192	110	6	14	2 215	11,5	20,1	57,3
Solbrinkens skola	72	64	3	4	845	11,7	13,2	88,9
Virkby skola	72	40	2	7	1 213	16,8	30,3	55,6
	Oppilaspaikat	Oppilasmäärä	Opetusryhmät	Opetus tilat	Neliöt	Neliöt / paikka	Neliöt / oppilas	Täytöaste
Yläkoulut (7-9 lk.)	288	259	13+1	29	6 316	21,9	24,4	89,9
Källhagens skola	288	259	13+1	29	6 316	21,9	24,4	89,9
	Oppilaspaikat	Oppilasmäärä	Opetusryhmät	Opetus tilat	Neliöt	Neliöt / paikka	Neliöt / oppilas	Täytöaste
Yhtenäiskoulut (1-9 lk.)			137+33		46 487			
Järnefeltin yhtenäiskoulu	552	490	24+4	43	5 884	10,7	12,0	88,8
Laurentius-koulu	624?	604	36+6	60	14 764	23,7	24,4	96,8
Mäntynummen yhtenäiskoulu (suunniteltu)	600	494	24+3	37	5 369	5,2	6,4	82,3
Nummen yhtenäiskoulu	456	345	18	33	7 975	17,5	23,1	75,7
Ojamonharjun yhtenäiskoulu	600	508	28+7	52	6 765	11,3	11,3	84,7
Routionmäen yhtenäiskoulu (1.-6. lk)	360	155	7+2	27	4 510	12,5	29,1	43,1
Routionmäen yhtenäiskoulu, Jalavaluokat	(72-120) 144	87	0+11	12	1 220	8,5 (16,9-8,5)	14,0	60,4
	Oppilaspaikat	Oppilasmäärä	Opetusryhmät	Opetus tilat	Neliöt	Neliöt / paikka	Neliöt / oppilas	Täytöaste
Koulut yhteensä	6 288	4 668	223+39	526	76 570	11,8	15,9	74,2
Tilaelementit huomioiden	7 128	4 668	224+39	526	83 998	11,5	17,5	65,5
	Oppilaspaikat	Oppilasmäärä	Opetusryhmät	Opetus tilat	Neliöt	Neliöt / paikka	Neliöt / oppilas	Täytöaste
Asukasalueet								
Pusula	216	112	6+1	15	1 928	8,9	17,2	51,9
Nummi-Saukkola	456	345	18	33	7 975	17,5	23,1	75,7
Sammatti	192	110	6	14	2 215	11,5	20,1	57,3
Karjalohja	144	65	3	8	1 323	9,2	20,3	45,1
Virkkala	984	656	33+6	66	9 269	9,4	14,1	66,7
Ojamo	600	597	28+7	52	6 765	11,3	11,3	99,5
Routio	624	242	7+13	39	5 730	9,2	23,7	38,8
Keskusta	1344	1252	59+7	107	20 590	16,4	16,4	93,2
Mäntynummi	1416	926	46+4	93	10 176	11,5	11,5	65,4
Ruotsinkieliset palvelut	432	363	18+1	40	8 374	19,4	23,1	84

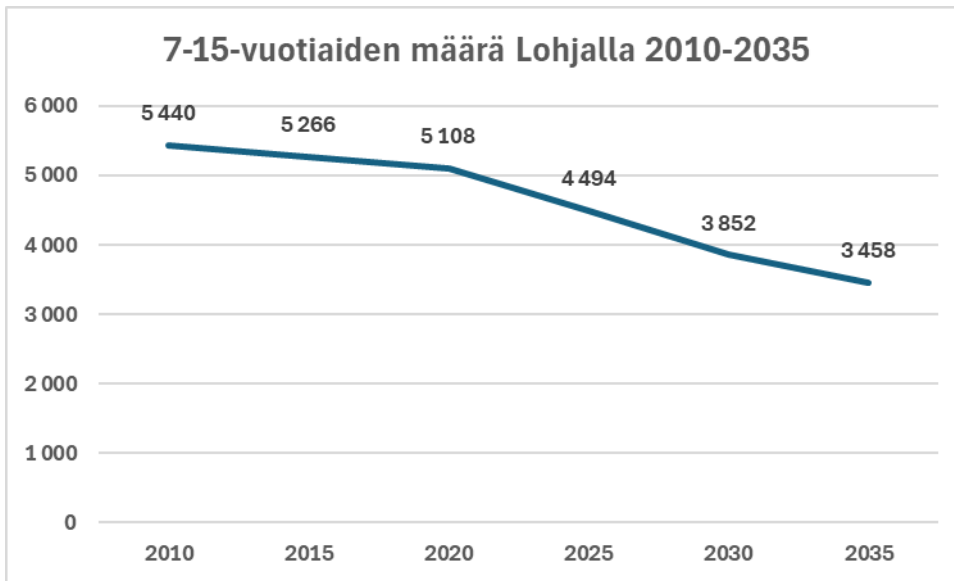
Tilaelementti	Oppilaspaikat	Oppi- las- määrä 2026	Opetustilat	Neliöt	Neliöt/paikka
Ojamonharju, parakki A	72	26	4	369	5,1
Ojamonharju, parakki B	72	63	3	222	3,1
Laurentius- koulu, Äikäntalo	120	104	7	349	2,9
Laurentius- koulu, Ranta- puisto	96	83	4	461	4,8
Mäntynummen yhtenäiskoulu, Rantapuisto	408	363	28	4 610	11,3
Mäntynummen yhtenäiskoulu, ti- laelementit	168(+ pulli)	109(+16 pulli)	9	1 277	7,6
Linnainen	48	20	3	140	2,9
Yhteensä	936		55	7 428	7,9

Koulu	Oppilaspai- kat	Oppi- las- määrä	Tilakulut €	Osuus bud- jetista	Tilakulut / oppilas
Alakoulut (1-6 lk.)	2 595	1 434	4 739 772		3 305
Asemanpellon koulu	144	80	194 712	23,0	2 434
Karjalohjan koulu	144	65	251 268	26,1	3 866
Lehmijärven koulu	75	52	192 480	29,6	3 702
Metsolan koulu	432	224	574 032	24,9	2 563
Muijalan koulu	264	132	583 440	34,5	4 420
Ojaniitun koulu	288	237	688 584	29,7	2 905
Perttilän koulu	264	152	550 044	29,2	3 619
Pusulan koulu	216	112	458 088	29,2	4 090
Ristin koulu	432	166	528 768	24,8	3 185
Sammatin koulu	192	110	443 964	31,7	4 036
Solbrinkens skola	72	64	82 452	12,0	1 288
Virkby skola	72	40	191 940	27,8	4 799
	Oppilaspai- kat	Oppi- las- määrä	Tilakulut €	Osuus bud- jetista	Tilakulut / oppilas
Yläkoulut (7-9 lk.)	288	259	704 460	18,8	2 720
Källhagens skola	288	259	704 460	18,8	2 720
	Oppilaspai- kat	Oppi- las- määrä	Tilakulut €	Osuus bud- jetista	Tilakulut / oppilas
Yhtenäiskoulut (1-9 lk.)	3 456	2 959	10 040 460		2 905
Järnefeltin yhtenäiskoulu	552	490	1 458 156	22,5	2 976
Laurentius-koulu	624	791	3 071 109	27,6	3 883
Mäntynummen yhtenäiskoulu	600	494	1 582 347	22,3	3 203
Nummen yhtenäiskoulu	456	345	1 455 504	29,6	4 219
Ojamonharjun yhtenäiskoulu	600	597	1 467 864	20,1	2 459
Routionmäen yhtenäiskoulu	360	155	767 940	29,5	4 954
Routionmäen yhtenäiskoulu, Ja- lavan luokat	264	87	237 540	7,5	2 730
	Oppilaspai- kat	Oppi- las- määrä	Tilakulut	Osuus bud- jetista	Tilakulut / oppilas
Asukasalueet	6 408	4 668			
Pusula	216	112			
Nummi-Saukkola	456	345			

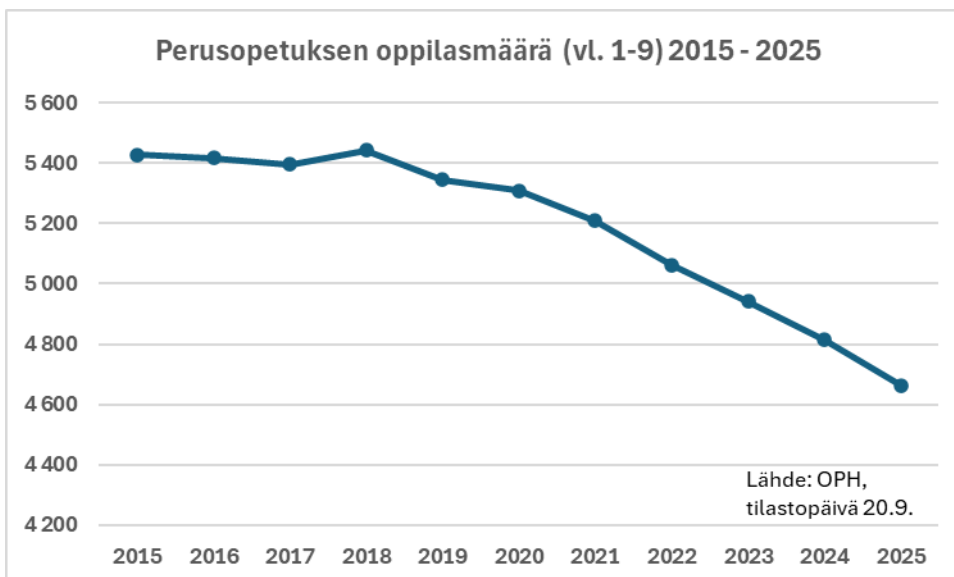
Sammatti	192	110			
Karjalohja	144	65			
Virkkala	984	656			
Ojamo	600	597			
Routio	624	242			
Keskusta	1344	1252			
Mäntynummi	1416	926			
Ruotsinkieliset palvelut	432	363			

Palvelutarpeen ja -rakenteen kehitys

Ennusteen mukaan kouluikäisten (7–15-vuotiaat) lasten määrä tulee Lohjalla laskemaan noin 1 220 lapsella vuoteen 2024 verrattuna. Vuonna 2024 Lohjalla oli 4 674 kouluikäistä lasta. Ennusteen mukaan vuonna 2030 lapsia olisi 3 850 ja vuonna 2035 lapsia olisi 3 460. Lasten määrän lasku kiihtyy ikäluokassa merkittävästi tulevina vuosina.

Lohjalla oli tilastointipäivänä 20.9.2025 vuosiluokilla 1-9 yhteensä 4 664 oppilasta. Oppilasmäärä on laskenut yhtäjaksoisesti vuodesta 2019 lähtien, keskimäärin 111 oppilaalla vuodessa. Lasku on kiihtynyt viimeisten vuosien aikana. Tarkastelujakson huippu oli vuonna 2018, jolloin oppilaita oli 5 443. Ulkopaikkakuntalaisia oppilaita on ollut keskimäärin x, joista suurin osa Inkoosta.

2.3. Lukiokoulutus

Lukiokoulutuksen järjestäminen

Lukiokoulutusta ohjaa lukiolaki (714/2018). Lukiokoulutus on toisen asteen yleissivistävä koulutus, jonka tavoitteena on johtaa ylioppilastutkintoon ja antaa opiskelijoille tarvittavat valmiudet korkeakouluopintoihin. Lukiokoulutuksen avulla pyritään tarjoamaan laaja-alaisia tietoja ja taitoja.

Lukiokoulutuksen järjestämisen kustannukset

graafi toimintakuluista TP2025

Palveluverkon kehitys 2000-luvulla

Palveluverkosta poistuneet kohteet/ hallinnolliset lakkauttamiset	Vuosi
Nummi-Pusulan lukio	2018

Nykyinen palveluverkko

Oppilaspaikat, Juuso

Oppilasmäärä, tammikuu 26, Juuso, 14.8 660+61 kaksoistutkinto

Opetusryhmät, lukiokoulutuksen jory aik. 16:45-21:00

Opetustilat ja neliöt, Juuso

aikuislinja: 45 tutkintotavoitteista n. 100 aineopiskelijaa

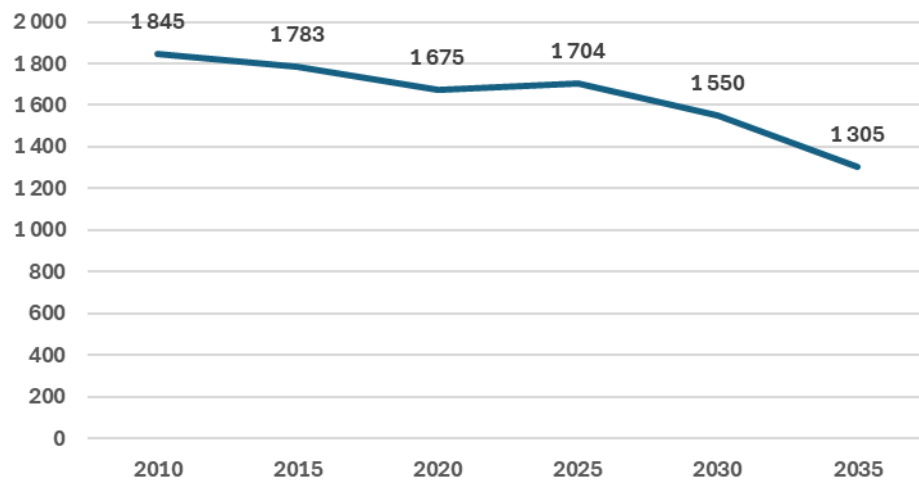
Lukio	Oppilaspaikat	Oppilasmäärä	Opetusryhmät	Opetustilat	Neliöt	Neliöt / paikka	Täyttöaste
Lohjan Yhteislyseon lukio	800	671	26	31	9 027	11,3	83,9
Virkby gymnasium	150	105	5	6+3	385+180	3,6	70,0
Lukiot yhteensä		921					

Lukio	Tilakulut €	Osuus budjetista	Tilakulut / oppilas
Lohjan Yhteislyseon lukio	1 275 528	18,4 %	1 901
Lohjan lukion aikuislinja	314 496	37,3 %	2599
Virkby gymnasium	311 292	24,5 %	2 965
Lukiot yhteensä	1 901 316	26,7 %	2488

Palvelutarpeen ja -rakenteen kehitys

Ennusteen mukaan nuorten (16–18-vuotiaat) määrä laskee seuraavan kymmenen vuoden aikana noin 470 nuorella verrattuna vuoteen 2024. Vuonna 2024 Lohjalla oli 1 775 nuorta. Ennusteen mukaan nuorten määrä tulee laskemaan merkittävästi vuoteen 2035 mennessä. Arvioiden mukaan vuonna 2030 nuoria tulee olemaan 1 550 ja vuonna 2035 heitä olisi 1 310. Vuonna 2014 nuoria Lohjalla oli 1 802, joten nuorten määrä ei ole merkittävästi laskenut viimeisten kymmenen vuoden aikana.

16-18-vuotiaiden määrä Lohjalla 2010-2035

2.4. Nuorisotyö

Nuorisotyön järjestäminen

Nuorisolaki ohjaa nuorisotyötä. Nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Toteuttaessaan 2 §:n tavoitteita ja lähtökohtia kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa.

Kunnan tulee 1 momentissa tarkoitettua tehtävää hoitaessaan olla tarpeen mukaan yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisien sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa.

Lain tavoitteena on:

1. edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa
2. tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista
3. tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa
4. edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista sekä
5. parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Toimintaa tulee tarjota asukasalueilla, jotta nuorten yhdenvertainen ja tasa-arvoinen kohtelu mahdollistuu. Alueellisten palveluiden lisäksi nuorisotyöllä on paljon keskitettyjä toimintoja sekä palveluita, jotka tarvittaessa jalkautuvat asukasalueille.

Etsivän nuorisotyön järjestäminen on erikseen määritelty lakisääteiseksi. Myös laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä ohjaa nuorisotyötä. Kaupunki tarjoaa päihdeettömiä, turvallisia tiloja ja järjestää nuorille mahdollisuuksia keskusteluihin, tiedon hankintaan ja vaihtoehtoiseen toimintaan.

Alueellinen nuorisotyö

Alueellinen nuorisotyö tarjoaa virikkeellistä ja kasvatuksellista vapaa-ajantoimintaa turvallisessa ympäristössä nuorten ehdoilla yhdeksässä nuorisotilassa eri puolilla Lohjaa. Lisäksi toimintaa järjestetään kouluilla, leireillä, tapahtumissa ja kerhoissa.

Toiminnassa turvalliset aikuiset tukevat ja ohjaavat, sekä tarjoavat apua, toimintamalleja ja erilaisia näkökulmia lasten ja nuorten terveen kasvun tukemiseksi. Toimintaan osallistuvilla lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus vaikuttaa ja ottaa vastuuta yhteisöllisessä ympäristössä.

Koulunuorisotyö

Nuorisotyö järjestää avointa ja kohdennettua toimintaa Lohjan alueen peruskouluissa. Koulussa tehtävä nuorisotyö on ennaltaehkäisevää, nuorten tarpeista lähtevää työtä. Työtä suunnitellaan, arvioidaan ja kehitetään yhteistyössä koulun kanssa.

Koululla toimiva nuorisotyöntekijä on kiireetön aikuinen, joka kohtaa nuoria välituntisin, luokkatilanteissa, pienryhmissä yms., edistäen nuorten yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. Koulussa tehtävää nuorisotyötä ovat toteuttamassa erityisesti kolme koulunuorisotyöntekijää, sekä nuoriso-ohjaajat, erityisnuorisotyöntekijät tai ehkäisevä päihdetyöntekijä. Toisen asteen oppilaitoksien kanssa työskentelevät etsivät nuorisotyöntekijät.

Kohdennettu nuorisotyö

Erytisnuorisotyö tarjoaa kohdennettua keskustelutukea Lohjalla asuville ja opiskeleville 13-17-vuotiaille nuorille esimerkiksi silloin kun ihmissuhteet, kotiolo tai päihdeasiat mietityttävät, nuorella on huoli itsestään tai läheisestään, hän kaipaa tukea neuroerityisyyden ymmärtämisessä tai mielialaoiden tutkimisessa.

Työmuotoja ovat yksilötyö, pienryhmät, jalkautuminen, koulutyöskentely, tapahtumat ja leirit.

Nuorten ehkäisevästä päihdetyöstä Lohjalla asuvat ja opiskelevat lapset ja alle 29-vuotiaat nuoret sekä heidän läheisensä saavat apua ja neuvontaa päihdeasioihin liittyvissä kysymyksissä. Toiminta on maksutonta yksilö- ja pienryhmätyötä jalkautuen eri alueille ja toimintaympäristöihin.

Nuorisokeskus ja ohjaamo

Lohjan Ohjaamon palvelut ovat tarkoitettu alle 30-vuotiaille lohjalaisille tai Lohjalla opiskeleville nuorille. Palvelu on vapaaehtoinen ja maksuton. Ohjaamossa voi asioida, kun tarvitsee tukea esimerkiksi työhön, opiskeluun, terveyteen, vapaa-aikaan, itsenäistymiseen tai talouteen liittyvissä asioissa. Ohjaamossa työskentelee nuorisotyön ammattilaisten lisäksi työllisyysalueen nuorten työllisyyspalvelut, LUVN sairaanhoitajat sekä muita jalkautuvia palveluita.

Etsivä nuorisotyö (ohjaamo)

Nuorisolaissa 1285/2016 10 § etsivä nuorisotyö on määritelty seuraavasti: ”Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivä nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön.”

Lohjalla työtä tekee kaksi vakituista ja kaksi osittain hankerahalla palkattua työntekijää. Yksilötyön lisäksi tehdään pienryhmiä, työskennellään toisen asteen oppilaitosten kanssa sekä tehdään monialaisissa verkostoissa työtä nuorten hyväksi.

Uraohjaaja (ohjaamo)

Lohjan Ohjaamon uraohjausta toteutetaan nuorten työllistymisen, osaamisen tunnistamisen, koulutukseen hakeutumisen ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Uraohjausta toteutetaan kokonaisvaltaisesti ja yksilöllisesti nuorten elämäntilanne huomioiden. Työ toteutetaan yksilö- ja ryhmätyömenetelmiä käyttäen. Työn toteuttamisen edellytyksenä on tiivis verkostoyhteistyö.

Nuorisotyöpaja Tuuma

Lohjan kaupungin Nuorisotyöpaja Tuuman Luovan toiminnan pajan ja Kestävän kehityksen pajan (Kierrätyskeskuksen) toiminta tukee ja valmentaa alle 29-vuotiaita nuoria koulutukseen, työelämään ja elämänhallintaan liittyvissä asioissa. Nuorisotyöpaja Tuuman toiminta kokonaisuutena perustuu nuorisotyölliseen ja valmennukselliseen työotteeseen sekä työn kautta tapahtuvalle tekemällä oppimiselle. Nuorisotyöpajat ovat valmennuksellisia ja yhteisöllisiä oppimisympäristöjä.

Nuorisotyöpajojen toiminnan tarkoituksena on vähentää koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten määrää Lohjalla sekä edistää nuorten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä, kasvattaen nuorten sosiaalisia ja yhteiskunnallisia taitoja.

Tapahtumat, leirit, kerhot ja muu keskistetty toiminta

Kaikki alueellisen nuorisotyön nuoriso-ohjaajat, erityisnuorisotyöntekijät ja päihdetyöntekijä järjestävät omien alueidensa lisäksi keskitettyjä palveluita kuten osallisuustoimintaa (VaVa, NuVa), leiritointia (päivä- ja yöleirit), pienryhmiä, sateenkaarinuokkareita sekä keskistettyjä tapahtumia ja toimintoja.

Nuorisotyön järjestämisen kustannukset

Nuorisotyön kustannukset koostuvat pääosin palkoista (XX %), sisäisistä tilavuokrista (xx %), sisäisistä palveluista siivous yms. (xx %), palveluiden ostoista (XX %), tarvikkeista yms. (XX %) Nuorisotyön henkilöstö tekee kaikki pääosin keskitetysti palveluita eli kenenkään työaika ei ole kohdennettu yksistään millekään asukasalueelle. Tuottoja saadaan hankkeista, kierrätyskeskuksesta ja jonkin verran toiminnasta saatavista maksutuotoista.

Palveluverkon kehitys 2000-luvulla

Nuorisotyö tuottaa palveluita alle 30-vuotiaille lohjalaisille hyvinvoinnin turvaamiseksi ja osallisuuden lisäämiseksi. Ilmiöpohjainen työ vaatii nopeaa reagointia nuoruuden haasteisiin ja tarpeisiin. Palveluita on kehitetty systemaattisesti, jotta asiakastarpeisiin pystytään reagoimaan mahdollisimman

tehokkaasti ja oikea-aikaisesti. Nuorisotyön asiakkaita ovat lasten ja nuorten lisäksi huoltajat, muut kaupungin toimijat, kolmas sektori sekä kaupunkilaiset.

Toiminta rahoitetaan pääosin hankerahalla. Sen avulla on kehitetty verkkonuorisotyötä, ryhmätoimintoja, saatu lisäresursseja lakisääteisiin etsivän nuorisotyön toimintoihin sekä työpajatoimintaan. Lisäksi työnkuvia on muokattu niin, että mm. jalkautuvalle nuorisotyölle on löydetty aikaa.

Palveluverkosta poistuneet kohteet / hallinnolliset lakkauttamiset	Vuosi
Saukkolan vanha nuorisotila (varikko)	
Perttilän väliaikainen nuorisotila (vuokrattu)	2026 (kun Mäntynummen tila saadaan käyttöön)

Uudet toimipisteet	Vuosi
Saukkolan tilapäinen nuorisotila (Saukkolan PäKo/kuntosali/nuorisotila valmistumiseen asti)	2026
Mäntynummen tilapäinen nuorisotila (MYK valmistumiseen asti)	2026

Nykyinen palveluverkko (nuorisotyön omat tilat)

Toimipiste	Kävijät Nuoret/ muut käyttäjät	Neliöt	Tilakulut	Tilakulut / kävijä
Pusulan nuorisotila	856/67	298	77 820	
Nuorisotila Bunkkeri, Nummi HUOM! Koulun käytössä 1.6.2025 alkaen	185/127	183		
Nuorisotila Kellari, Sammatti	2046/432	216	51 540	
Nuorisotila Katulamppu, Karjalohja	1542/3133	196	34 344	
Nuorisotila Kake, Virkkala	1246/4065	136	35 640	
Nuorisotila Klubi, Ojamo	1386/0	183	38 976	
Nuorisotila Mesta, Routio	913/8000	175	-	
Nuorisokahvila Dixi, Keskusta	4377/0	212	-	
Nuorisotalo Kolo, Mäntynummi	650/70	90		
Nuorisokeskus Harjula, Keskitetyt palvelut		174	235 608	
Nuorisotyöpaja Tuuma, Keskitetyt palvelut		1 075	68 580	
Rausjärven leirikeskus		218		

Palvelutarpeen ja -rakenteen kehitys

Nuorisoikäisten määrän kehitys Lohjalla ja asukasalueittain (graafi), palvelutarjonta

Saukkola-Nummi alueella pääasiallisen kohderyhmän (13-17 v) nuorten määrä ei tule laskemaan seuraavaan kuuteen vuoteen, eikä palvelun tarve näin ollen vähene. Tämänkin jälkeen määrä laskee vain yksittäisinä vuosina. Väliaikainen nuorisotila saadaan Saukkolan keskustaan kevään 2026 aikana ja nuorisotiloja suunnitellaan uuden Saukkolan päiväkodin tiloihin. Nummen koululla olevat

nuorisotilat ovat tällä hetkellä koulun käytössä ja tulevat nuorisotyön käyttöön kunhan koulu pääsee takaisin omiin tiloihinsa.

Pusulassa seuraavaan kolmeen vuoteen pääasiallisen kohderyhmän (13-17 v) nuorten määrä ei tule laskemaan ja palvelun tarve ei siis vähene. Pusulassa toimivat remontoituvat tilat kirjaston yläkerrossa, mutta tarvittaessa sopivien tilojen löytyessä esimerkiksi koululta, nuorisotyö voi siirtää toimintaa sinne. Tällöin aukioloaikoja voidaan mahdollisesti laajentaa henkilöstöresurssin puitteissa ja nuorten käytössä olisi myös ulkoalueet.

Karjalohjalla seuraavaan kolmeen vuoteen pääasiallisen kohderyhmän (13-17 v) nuorten määrä ei tule laskemaan ja palvelun tarve ei siis vähene. Karjalohjalla on toimivat remontoituvat tilat, joissa toimii myös paikalliset käsityöläiset, useampi eläkeläisryhmä sekä 4H-yhdistyksen kerhoja. Mikäli tilasta luovutaan, toimivat tilaa tulee myös muulle toiminnalle esimerkiksi 10 kangaspuille (toinen iso tila on vuokrattu Siruset ry:lle) sekä kokoontumistilat päivätoimintaan eläkeläisille.

Sammatissa seuraavaan viiteen vuoteen pääasiallisen kohderyhmän (13-17 v) nuorten määrä ei tule laskemaan ja palvelun tarve ei siis vähene. Sammatissa on toimivat tilat terveyskeskuksen alakerrassa. Terveyskeskustoiminnan loppuessa huoli on vuokran noususta.

Keskustan alueella seuraavaan kuuteen vuoteen pääasiallisen kohderyhmän (13-17 v) nuorten määrä ei tule laskemaan alle sadan ja palvelun tarve ei siis vähene. Mikäli rakentaminen painottuu keskustaan, palvelun tarve tulee kasvamaan painottuen kouluille ja nuorisotila Dixiin sekä jalkautuvaan työhön kauppakeskuksissa.

Virkkalassa seuraavaan kahdeksaan vuoteen pääasiallisen kohderyhmän (13-17 v) nuorten määrä ei tule laskemaan ja palvelun tarve ei siis vähene. Vaihtelua saattaa hiukan vuosittain olla, mutta palvelun tarve on ilmeinen. Virkkalassa toiminta toteutetaan samoissa tiloissa iltapäiväkerhon kanssa koululla.

Routiolla seuraavaan kymmeneen vuoteen pääasiallisen kohderyhmän (13-17 v) nuorten määrä ei tule laskemaan ja palvelun tarve ei siis vähene. Routiolla on toimivat tilat koulun tiloissa ja ne ovat myös koulun käytössä.

Mäntynummella seuraavaan viiteen vuoteen pääasiallisen kohderyhmän (13-17 v) nuorten määrä ei tule laskemaan ja palvelun tarve ei siis vähene. Vuonna 2027 nuorten määrä jopa kasvaa. Mikäli aseman aluetta aletaan rakentamaan, nuorten määrä sekä palveluntarve tulee kasvamaan. Väliaikainen nuorisotila saadaan käyttöön kevään 2026 aikana ja uuden koulukeskuksen yhteyteen tulee uudet nuorisotilat, jotka ovat yhteiskäytössä iltapäiväkerhon kanssa.

Ojamolla seuraavaan seitsemään vuoteen pääasiallisen kohderyhmän (13-17 v) nuorten määrä ei tule laskemaan ja palvelun tarve ei siis vähene. Pientä vaihtelua esiintyy, mutta palvelutarve on alueen asukaskanta huomioiden ilmeinen. Ojamolla on toimivat tilat koulun yhteydessä ja ne ovat myös iltapäiväkerhon käytössä. Pienillä rakenteellisilla muutoksilla tilasta saataisiin helpommin valvottava ja toimivampi.

Ruotsinkieliset Nuorisotyö tarjoaa palveluita myös ruotsinkielisillä kouluilla.

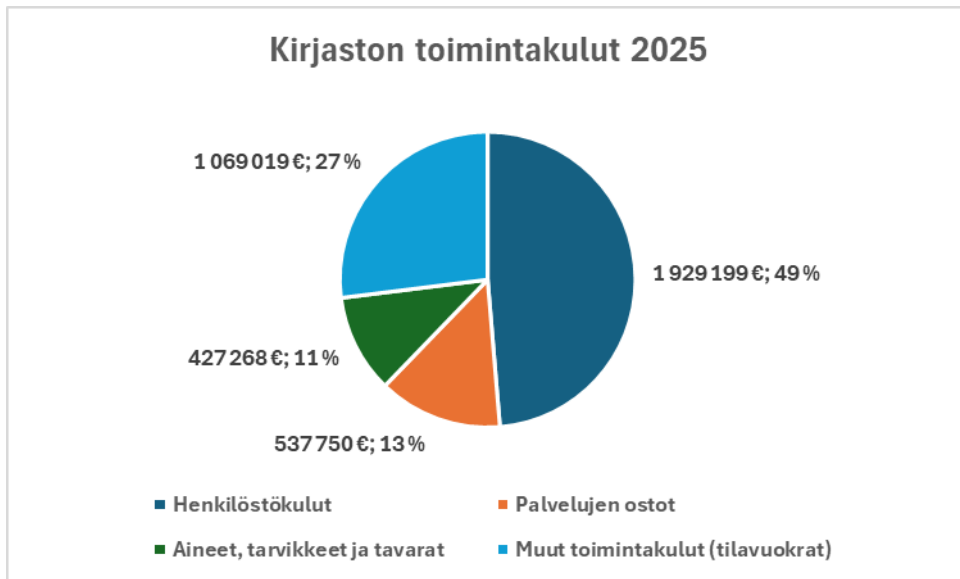
3. KIRJASTOPALVELUIDEN PALVELUVERKKO

Kirjastopalveluiden järjestäminen

Kirjastolain (1492/2016) mukaan kunnan tehtävänä on yleisen kirjastotoiminnan järjestäminen. Kunta voi järjestää yleisen kirjaston toiminnan itse, yhteistyössä toisten kuntien kanssa tai muulla tavoin. Tehtävän hoitamiseksi yleisellä kirjastolla tulee olla tarkoituksenmukaiset tilat, ajantasainen välineistö sekä riittävä ja osaava henkilöstö. Yleisen kirjaston tulee olla kaikkien käytettävissä ja saatavissa.

Kaksikielisessä kunnassa kirjaston toiminnan järjestämisessä on huolehdittava, että molempien kieliryhmien tarpeet otetaan huomioon samanlaisin perustein ja että toiminnan järjestämisessä on lisäksi otettu huomioon paikallisten kieliryhmien tarpeet.

Kirjastopalveluiden järjestämisen kustannukset

Palveluverkon kehitys 2000-luvulla

Palveluverkosta poistuneet kohteet/ hallinnolliset lakkauttamiset	Vuosi

Uudet toimipisteet	Vuosi
Lohjan pääkirjasto	2005
Ojaniittutalon kirjasto	2016
Routionmäen omatoimikirjasto	2017
Ojamon kirjasto	2020

Nykyinen palveluverkko (kirjastotoimen käytössä olevat tilat)

Palvelu / toimipiste	Kävijät 2025	Lainaukset 2025	Neliöt	Tilakulut	Osuus budjetista	Tilakulut / kävijä?
Pusulan kirjasto	11 486	23 278	247	64 548	52,2	
Saukkolan kirjasto (vuokratila)	11 721	23 942	434	37 656	30,4	
Sammatin kirjasto	10 041	29 189	211	39 180	36,6	
Karjalohjan kirjasto	12 232	25 934	435	78 804	51,5	
Virkkalan kirjasto	37 079	48 131	827	153 144	38,7	
Ojamon kirjasto	28 965	47 569	254	52 716	41,0	
Lohjan pääkirjasto	189 505	407 738	3 167	713 748	30,5	
Mäntynummen kirjasto (vuokratila)	13 027	38 502	421	41 526	19,5	
Ojaniittutalon kirjasto		8 808	96	-	-	-
Routionmäen omatoimikirjasto		10 718	144	-	-	-
Kirjastoauto Saima	22 964	45 864				

4. NYKYISEN PALVELUVERKON ASUKASALUEKOHTAINEN TARKASTELU

Kaupungin asukasalueiden keskeisimmät tiedot on kerätty alla olevaan taulukkoon. Tiedot perustuvat vuoden 2025 tilinpäätöksen tietoihin ja tiedot on kerätty XXX 2026. Yhdeksän asukasalueen lisäksi ruotsinkieliset palvelut muodostavat yhden palvelualueen.

Asukasalue	Asukkaat	Toimipisteet	Neliöt	Toimintakulut	Tilakulut	Tilakulut / asukas
Pusula						
Nummi-Saukkola						
Sammatti						
Karjalohja						
Virkkala						
Ojamo						
Routio						
Keskusta						
Mäntynummi						
Ruotsinkieliset palvelut						
Keskitettyt palvelut (keskustaan)						

Asukasalueille esittävien muutosten lähtökohtana on alueiden palveluiden ja niiden käytössä olevien tilojen sopeuttaminen tulevien vuosien palvelutarpeisiin. Asukasalueiden nykytilannetta ja sen pohjalta esitettävät muutokset perustuvat ensisijaisesti aluekohtaiseen tarkasteluun. Alueiden tilanteita ei ole valmistelussa verrattu keskenään ja esitettävät muutokset perustuvat aina ensisijaisesti aluekohtaiseen tarkasteluun.

5. NYKYISEN PALVELUVERKON TEKNINEN KUNTO JA INVESTOINTITARVE

Seuraavassa esitetyt tiedot perustuvat Trellum Consulting Oy:n päivittämään raporttiin ”LOHJAN KAUPUNGIN RAKENNUSTEN TEKNISET JA JÄLLEENHANKINTA-ARVOT V 2024, KORJAUSVELKA SEKÄ TRELUM PTS 2025–2040”.

Kuntoluokka

Teknisen ja jälleenhankinta-arvon välisenä suhteena saadaan rakennuksen kuntoluokka, joka kuvaa rakennuksen nykykuntoa suhteessa uuteen vastaavaan rakennukseen.

Korjausvelka

Määritelmällisesti omaisuuden korjausvelka kuvaa sitä rahamäärää, joka rakennuksista on tingitty, jotta ne olisivat kohtuullisessa käyttökelpoisessa kunnossa. Korjausvelan laskennassa nykykunnan lähtö- ja tavoitetasona käytetään 75 % kuntoluokkaa, joka saavutetaan noin 10–20 vuoden kuluessa valmistumisesta rakennuksen kulumisvauhdin mukaan. Kun rakennuksen kuntoluokka menee alle tämän lähtö- ja tavoitetason (75 %), lasketaan kuinka paljon rahaa tekniseen arvoon ja nykykuntoon tulisi lisätä, jotta määritelty 75 % tavoitetaso saavutetaan. Tämän nykykunnan ja tavoitekunnan erotuksesta voidaan laskea ja määrittää yksittäisten rakennusten ja koko omaisuuden korjausvelka (€).

Investointitarve

Suunniteltujen PTS kunnossapitokorjauksien ja tarvittavan peruskorjauksen käytettävä rahamäärä.

Jälleenhankinta-arvo

Kuvaa rakennuksen arviointihetken todennäköistä arvonlisäverotonta rakentamiskustannusta, mikäli rakennus rakennetaan samalle tontille samanlaisella varustuksella uudelleen

Tekninen arvo

Kuvaa rakennuksen todellista fyysisiin ominaisuuksia pohjautuvaa arvoa, kun jälleenhankinta-arvosta vähennetään iän, käytön ja käyttökelpoisuuden kulumisesta aiheutunut arvon alentuminen. Tekniseen arvoon vaikuttavat rakennukseen tehdyt investoinnit ja muut rakennuksen teknistä tasoa nostavat korjaukset. Tämän lisäksi tekniseen arvoon ja rakennuksen kulumiseen yleisesti vaikuttavat rakennuksen kulumista ehkäisevä kiinteistönhoidon taso ja rakennuksessa käytössä olevien tilojen käyttöaste.

Sivistyspaleluiden käytössä olevien tilojen kuntoluokka, korjausvelka ja tuleva investointitarve on esitelty asukasaluekohtaisesti selvityksen kappaleessa 5.

Yhteenveto palveluittain

Palvelu	Kohteita, kpl	Kuntoluokka	Korjausvelka €	Investointitarve 2026 - 2035 €
Varhaiskasvatus	23	75	1 942 581	5 987 365
Perusopetus	24	75,8	6 143 907	27 658 120
Liikuntahallit	6	74,8	427 370	1 353 475
Lukiokoulutus	2	82	0	0
Nuorisotyö	9	80	167 516	704 600
Kirjasto	8	75	458 032	6 184 460
Yhteensä	72	77,1	9 139 406	41 888 020

6. NYKYISTÄ PALVELUVERKKOA KOSKEVAT PÄÄTÖKSET JA LINJAUKSET

Mäntynummen monitoimijatalo

Hankkeessa on kyse Lohjan uusimman monitoimijatalon rakentamisesta Mäntynummen yhtenäiskoulun tontille. Monitoimijataloon sijoittuvat päiväkotitoiminta, esiopetus, yhtenäiskoulu (luokat 1-9), iltapäiväkerho, nuorisotilat, kirjasto ja hallinto- ja kouluterveydenhoitotilat. Monitoimijatalo mitoitetaan 600 oppilaalle, 150-paikkaiselle varhaiskasvatustilalle ja nuorisotilalle sekä noin 500 m² kokoiselle kirjastolle.

Keväällä 2026 hanke on urakkakilpailutusvaiheessa. Monitoimijatalon on tarkoitus olla valmis helmikuussa 2029. Kalustaminen ja käyttöönotto tapahtuvat keväällä 2029.

(Kaupunginvaltuusto päätti 11.12.2024 §147)

1. Mäntynummen monitoimijatalo toteutetaan osin uudisrakennuksena, mikäli nykyisten koulurakennuksen uusimpia osia voidaan käyttää monitoimijatalon tiloina. Muussa tapauksessa monitoimijatalo toteutetaan kokonaan uudisrakennuksena.
2. Rakennuksen purkamisesta tullaan päättämään hankesuunnittelun yhteydessä
3. Toteutetaan uudisrakennus soveltuvien osien muuntojoustavana rakennuksena, jolloin koulun tarvitsemia tiloja on mahdollista laajentaa tai pienentää tulevaisuudessa.

Kaupunginhallitus päätti 16.6.2025 § 275

1. Vanha koulurakennuskokonaisuus puretaan, paitsi osa Linderin koulua ja erillinen liikuntahalli
2. Hyväksyä hankkeen pohja-asiakirjat (hankesuunnitelma, tilaohjelma, viitesuunnitelma / selostus) kilpailutuksen pohjaksi.)

Virkkalan päiväkotitoiminta

Hankkeessa on kyse 7-ryhmäisen ja 147-paikkaisen päiväkodin rakentamisesta puretun päiväkodin tontille (Lähdehaankuja). Päiväkotitoiminta yhdistetään Virkkalan päiväkotitoiminta ja päiväkotitoiminta Omppu.

Keväällä 2026 hanke on urakkakilpailutusvaiheessa. Päiväkodin on tarkoitus valmistua XXX.

(Kaupunginhallitus päätti 16.6.2025 § 276 hyväksyä hankkeen pohja-asiakirjat (hankesuunnitelma, tilaohjelma, viitesuunnitelma) kilpailutuksen pohjaksi.)

Nummen-Saukkolan alueen väistöpäiväkotitoiminta

Oinolan päiväkotitoiminta toimii tällä hetkellä väistötiloissa Nummen koulukeskuksen yhteydessä osoitteessa Tiedonpolku 2, 09810 Nummi. Alle 3-vuotiaiden ryhmä toimii Hyvinvointitalossa sekä kaksi 4-6-vuotiaiden ryhmää ja esiopetus alakoulun rakennuksessa. Päiväkodin käytössä ollut tilaelementti on poistettu käytöstä (ajankohta). Oinolan päiväkodin alaisuuteen kuuluu myös Koisjärven päiväkotitoiminta osoitteessa Karjakuja 28 09630 Koisjärvi.

Kaupunginhallitus on päättänyt keväällä 2025 alueen uusien väistötilojen rakentamisesta puretun päiväkodin tontille Saukkolaan. Kohde hankitaan vuokraamalla.

Väistöpäiväkotitoiminta on rakenteilla ja valmistuu kevään 2026 aikana. Päiväkotitoiminta otetaan käyttöön XXX

(Kaupunginhallitus päätti 28.4.2025 § 162, että

1. liitteenä olevat hankesuunnitelma, tilaohjelma sekä suuntaa antavat asemapiirros ja pohjakuva hyväksytään,

2. hanke kilpailutetaan kohdassa 1 hyväksytyjen dokumenttien pohjalta laadittavilla kilpailutusmateriaaleilla,
3. kohde hankitaan vuokraamalla ja kaupungin käyttötalouteen varataan tulevan viiden (5) vuoden ajalle 1,7 milj. € rahoitus tilojen vuokratiloihin. Lisäksi tulevat mahdolliset optiovuodet,
4. Saukkolan asemakaavan muutos koskien mm. kiinteistöä 444-538-1-2 Jättölantien ja Turuntien kulmauksessa käynnistetään pikaisesti ja sitä edistetään kiireellisenä siten, että kaava mahdollistaa uuden päiväkodin sijoittamisen kyseiselle kiinteistölle.)

Nummen-Saukkolan alueen päiväkotia

Valtuusto on hyväksynyt maaliskuussa 2025 Nummen-Saukkolan alueen päiväkodin päivitetyn tarveselvityksen, linjannut sijaintipaikaksi Saukkolan ja että päiväkodin suunnittelussa huomioidaan myös Saukkolan kuntosalin, nuorisotoimen ja kirjaston tilatarpeet.

(Valtuusto päätti 19.3.2025 § 40)

1. hyväksyä Nummi-Saukkolan alueen päiväkodin 09/2024 päivitetyn tarveselvityksen,
2. että Nummi-Saukkolan päiväkodin sijainti on Saukkolassa,
3. että päiväkodin suunnittelussa huomioidaan myös Saukkolan kuntosalin, nuorisotoimen ja kirjaston tilatarpeet sekä
4. hyväksyä seuraavat teknisen lautakunnan esittämät täydennykset tarveselvitykseen: sijaintivaihtoehtoja tullaan tarkastelemaan tarkemmin hankesuunnittelun yhteydessä sekä laskennallisena peruskorjauskustannushintana pidetään 2650 €/m² ja uudisrakentamisen laskennallisena kustannuksena pidetään 3500 €/m².)